

درس‌هایی از

حقوق برای مردم

و دانشجویان حقوق

قابل استفاده برای :

مردم و دانشجویان درس مقدمه علم حقوق

نویسنده :

دکتر محمد خاکیباز

مدرس دانشگاه پژوهشگر حقوق

سرشناسه : خاکباز، محمد
 عنوان و نام پدیدآور : درس‌هایی از حقوق برای مردم و دانشجویان حقوق ... / نویسنده : محمد خاکباز
 مشخصات نشر : کرج : پیدار، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۱ ص.
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : حقوق - ایران
 موضوع : law - Iran
 موضوع : قانون مدنی - ایران
 موضوع : Civil law - Iran
 رده بندی کنگ : KMH۶۸
 رده بندی دیویی : ۳۱۶.۵۵
 شماره کتابشناسی م : ۵۹۴۷۶۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۹-۰۱۵-۸

❖ نام کتاب : درس‌هایی از حقوق برای مردم و دانش‌جویان حقوق

❖ مؤلف : محمد خاکباز

❖ ویراستار : محمد خاکباز

❖ طراح جلد : آقای رامین سلیمانی

❖ ناشر : پیدار

❖ نوبت چاپ : اول

❖ شمارگان : ۱۰۰ نسخه

❖ شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۹-۰۱۵-۸

❖ قیمت : ۲۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق محفوظ به نویسنده است

نشانی : کرج - رجایی شهر - فاز ۲ - خیابان ۷ غربی - پلاک ۹۰

۰۹۱۲۹۱۵۶۷۴۸ - ۰۲۶۳۴۲۱۰۵۰۳ - ۰۲۶۳۴۲۱۰۵۰۷

Pidar.pub@gmail.com

در سهایی از حقوق برای مردم و دانشجویان حقوق

تألیف : محمد خاکباز

ناشر: پیدار

چاپ اول: ۱۳۹۸ تعداد: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۹-۰۰۱۵-۸

حق چاپ محفوظ و منحصر به «تویسنده» است.

به آری خوند در شبانگاه ۱۳۹۷/۱/۶ تألیف کتاب را همّت و آغاز نمودم.

فهرست مطالب

۸	سخن نویسنده با خوانندگان
۱۰	فصل نخست: درس‌هایی از مقدمات و کلیات علم حقوق
۱۰	درس اول: ماهیت علم حقوق و هدف قواعد حقوقی چیست؟
۱۲	درس دوم: راه حق در نهایت پیروز و باقی و راه باطل نابود و فانی است
۱۳	درس سوم: مراجعه به وکیل، هدر دادن هزینه نیست بلکه حفظ سرمایه است
	درس چهارم: کار وکیل و قاضی، صرفاً دفاع و صدور رای نیست. ایجاد مصالحه و رفع
۱۴	اختلاف از رسالت‌های اصلی اوست
۱۵	درس پنجم: «حق» و «قانون» دو مقوله جدا هستند
۱۶	درس ششم: «علم حقوق» فهمیدنی است نه «حفظ کردنی»
۱۷	درس هفتم: تجرّی نیست و به ربانی بیش از کیفر و توبیخ در حقوق اسلامی است
۲۵	درس هشتم: توجه به عمق و «قانون به جای ظاهران»
۴۲	درس نهم: جداسازی زندگی حرقی از زندگی اجتماعی
۴۷	درس دهم: تقسیمات علم حرة و مراجع رسیدگی آنها
۷۴	درس یازدهم: مفهوم و جایگاه فقه در حقوق موضوعه
۸۹	درس دوازدهم: جایگاه اخلاق در حقوق موضوعه
۹۵	درس سیزدهم: تفسیر قانون به سمت عدالت
۹۸	درس چهاردهم: منع سوء استفاده از قدرت
۱۰۲	فصل دوم: درس‌هایی از حقوق خصوصی
۱۰۲	درس اول: درس‌هایی از حقوق قراردادها
۱۴۵	درس دوم: درس‌هایی از حقوق تجارت
۱۴۸	درس سوم: کلیاتی از حقوق صدور چک
۱۸۰	فصل سوم: درس‌هایی از آیین دادرسی مدنی و سایر دروس
۱۸۰	درس اول: راهکار توقیف اموال بدهکار قبل صدور حکم قطعی
۱۸۳	درس دوم: دستور موقت
۱۸۳	درس سوم: مسئولیت‌های انتظامی و کیفری وکلای دادگستری
۱۹۰	درس چهارم: مسئولیت‌های انتظامی و کیفری قضات دادگستری
۱۹۲	درس پنجم: قرارداد داورى
۱۹۶	درس ششم: نگاهی به مقررات مالیات بر ارث
۲۰۱	درس هفتم: کلیاتی از قانون کار و حقوق کارگر و کارفرما
۲۰۴	منابع

سخن نویسنده با خوانندگان

پس از تالاف پنج جلد کتاب در حوزه حقوق قراردادهای که مورد استفاده دانشجویان حقوق دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری و قضات و وکلای دادگستری واقع گردید؛ به این فکر افتادم کتابی در رشته تحریر در آورم که قابل استفاده برای تمام افراد جامعه که حقوق نخوانده‌اند؛ باشد تا آنها هم آگاهی نسبی از مسائل حقوقی داشته باشند. قبل مطالعه این کتاب، توجه خوانندگان را به نکات زیر معطوف می‌دارم:

۱. هیچ حقوقدانی نمی‌تواند دعا نماید که با مطالعه یک کتاب یا در دست داشتن قانون، به تمام مسائل حقوقی اشراف دارد. عدل حقوق به مانند دریای بیکرانی است که هر روز بیشتر وارد آن می‌شویم به نا آگاهی نزد بیشتر بی‌می‌بریم بنابراین مطالعه این کتاب صرفاً می‌تواند کمترین آگاهی در کسانی که حقوق نخوانده‌اند؛ ایجاد نماید نه آنکه آنها را حقوقدان نماید. جملاتی از این قبیل که «با آگاهی از قوانین می‌توانید وکیل خود باشید» که در پشت جلد کتاب‌های قانون نوشته می‌شود، مطالب نام‌لاشتباه بوده و چیزی جز جنبه تجاری و تبلیغاتی ندارد.

۲. با گسترش و پیچیده‌تر شدن روابط تجاری و شهروندی در عصر دنیای امروز، هر انسان و خانواده متمدنی احتیاج به یک وکیل و مشاور حقوقی جهت انجام روابط حقوقی خود با دیگران دارد. ایجاد ذهنیت غیرمثبت نسبت به وکلای دادگستری، نه تنها به زیاده‌کردن پرونده‌های دادگستری و صرف وقت و هزینه جامعه و دستگاه قضایی ندارد. وکالت و قضاوت هر دو از مشاغل مقدس بوده که یکی از القاب پروردگار مهربان نیز می‌باشد: «هُوَ الْقَاضِي»، «هُوَ الْوَكِيل»

اگر هر شخص تصور کند که برای حل مسائل حقوقی اش با در دست داشتن کتاب قانون موفق می‌شود به مانند بیماران آگاهی می‌ماند که برای درمان بیماری مختصر یا شدید اش شخصاً برای خودش دارو تجویز کند. گاه یک سرماخوردگی ساده علامت بیماری شدیدی چون سرطان در بدن است. در حقوق هم وضع به همین منوال است. گاه

اضافه شدن یا نشدن یک عبارت یا جمله ساده در قرارداد، سبب ایجاد مشکلات طولانی بعد از آن می‌شود که چندین سال انرژی و وقت و هزینه در دادگستری صرف می‌نماید.

۳. از تمام آنچه گفته شد نتیجه می‌گیریم مطالعه این کتاب یا در دست داشتن کتابچه قانون نمی‌تواند یک شخص را در دعاوی مطروحه موفق نماید. اهداف عمده از تالیف این کتاب:

الف- مردمی که حقوق نخوانده اند و در مساله ای احتیاج به آگاهی حقوقی دارند مطالب این کتاب حداقل آگاهی در آنها ایجاد نماید تا بتوانند روابط خود را بهتر با دیگران تنظیم نمایند.

ب- دوم آنکه دریچه ای کوچک در جلوی دیدگان علاقمندان علم حقوق، به سمت دنیای رنگ حقوق باز نماید.

پ- مطالب این کتاب و خصوصاً فصل اول آن می‌تواند بعنوان منبع تکمیلی مورد استفاده دانشجویان، دانشجویان کارشناسی حقوق یا فقه و حقوق در دروس «مقدمه علم حقوق» یا «کلیات حقوق» رافع گردد و مطالب فصل دوم و سوم، بیشتر برای مردم مفید می‌باشد. از آنجا که مخاطب این رساله، مردم می‌باشند سعی شده بیش از سایر کتابهایم، نهایت سادگی و روانی در عبارت بکار برده شود و به اصطلاح «به زبان قوم» تدوین شده است.

ت- سومین و برترین هدف آنک باقیات صالحاتی برای این بنده سراپا تقصیر بوده تا همه دوستان از مطالب این کتاب، در زمان زندگی و بعدوفات بنده بهره برده و مرا از دعای خیر خود بهره مند سازند که محبوب ترین خیرات برای بنده همین است. امید است اکنون که شروع به این هدف مقدس کرده ام، ذات مقدس مرا یاری کند و این اثر مورد تایید او مهربانترین مهربانان واقع شده و برکت یابد.

محمد خاکباز

هفتم فرودین ۱۳۸۱ سال یک هزار و سیصد و نود و هفت

ساعت ۴۰: ۱۲ عصر